

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1110/2565

นาย ป. กับพวกโจทก์ บริษัท ข. ผู้ร้อง นาง ว. จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ระฎาการ มาตรา 40

ย่อ / หลักกฎหมาย

แม้เงินได้จากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์เป็นเงินได้พึงประเมินตาม ป.ระฎาการ มาตรา 40 (8) และจำเลย (ผู้ขาย) มีภาระต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการขายทอดตลาดตาม ป.ระฎาการก็ตาม แต่คู่กรณีอาจตกลงกันเป็นอย่างอื่นได้ เมื่อคำสั่งกรมบังคับคดีที่ 810/2556 เรื่อง การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สิน ข้อ 2 ระบุว่า "ในการขายทอดตลาดของ เจ้าพนักงานบังคับคดี ผู้ซื้อทรัพย์สินได้จากการขายทอดตลาดจะต้องเป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมในการ โอน ค่าภาษีต่าง ๆ จากการขายอสังหาริมทรัพย์และค่าอากรตาม ป.ระฎาการเองทั้งหมด โดยผู้ซื้อ ไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายหรือค่าอากรแสตมป์มาขอรับเงินคืนจาก เจ้าพนักงานบังคับคดีได้" และประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีเรื่องขายทอดตลาดที่ดินระบุว่า "ผู้ซื้อ ได้จะต้องเป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมในการโอน ค่าภาษีต่าง ๆ จากการขายอสังหาริมทรัพย์และค่า อากรตาม ป.ระฎาการ" ซึ่งประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวได้ระบุภาระหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้อง เสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษีและค่าอากรตาม ป.ระฎาการไว้โดยละเอียดแล้ว เมื่อผู้ร้องได้ทราบ ประกาศขายทอดตลาดที่ดินของเจ้าพนักงานบังคับคดีมาก่อนและเข้าร่วมประมูล จึงเป็นกรณีที่ผู้ ร้องได้ยอมรับและตกลงกับเจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะปฏิบัติตามประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดี ประกอบกับตาม ป.ระฎาการ ไม่ได้ห้ามคู่กรณีที่ตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้รับภาระชำระภาษีเงินได้ รวมทั้งไม่ได้ห้ามบุคคลอื่นชำระภาษีเงินได้จากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์แทนผู้ขายหรือผู้ มีเงินได้จากการขายทอดตลาด คำสั่งกรมบังคับคดีที่ 810/2556 เรื่องการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจำ หน่ายทรัพย์สิน ประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีเรื่องขายทอดตลาดที่ดิน และข้อตกลงระหว่างผู้ร้อง กับเจ้าพนักงานบังคับคดีที่กำหนดให้ผู้ร้องในฐานะผู้ซื้อทรัพย์สินได้จากการขายทอดตลาดเป็น ผู้เสียภาษีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์จึงไม่ขัดต่อ ป.ระฎาการ มาตรา 40 (8) และไม่ขัดต่อ กฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ร้องจึงต้องเสีย ภาษีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ ไม่มีสิทธิขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดทำบัญชีรับจ่าย และคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้ร้องชำระแทนจำเลยไป 49,568,500 บาท ให้แก่ผู้ร้อง

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องมาจากเจ้าพนักงานบังคับคดียึดที่ดินโฉนดเลขที่ 3011 และ 3012 ของนางสุรี ซึ่งเป็น ทรัพย์สินมรดกที่ตกได้แก่จำเลยออกขายทอดตลาด ผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้มีการสั่งให้ เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดทำบัญชีรับจ่ายให้ผู้ร้องมีสิทธิได้รับเงินค่าภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา จำนวน 496,568,500 บาท คืนก่อนจะนำเงินไปชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือ ลูกหนี้ตามคำพิพากษา โจทก์ที่ 1 ที่ 4 และนางวลี กับจำเลยยื่นคำคัดค้านทำนองเดียวกันขอให้ยก คำร้อง ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ยกคำร้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ ผู้ร้องฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงที่คู่ความไม่ได้แย้งกันในชั้นนี้รับฟังเป็นยุติได้ในเบื้องต้นว่า ผู้ร้องซื้อ

ที่ดินโฉนดเลขที่ 3011 และ 3012 ของนางสุรี ซึ่งเป็นทรัพย์มรดกที่ตกได้แก่จำเลยจากการขายทอดตลาดของเจ้าพนักงานบังคับคดีและได้ชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาแทนจำเลยไปเป็นเงิน 49,568,500 บาท ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาของผู้ร้องมีว่า เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องจัดทำบัญชีรับจ่ายและคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้ร้องชำระแทนจำเลยให้แก่ผู้ร้องหรือไม่ เห็นว่า แม้เงินได้จากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์เป็นเงินได้พึงประเมินตามประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (8) และการขายทอดตลาดนั้น จำเลย (ผู้ขาย) เป็นผู้มีเงินได้จากการขายทอดตลาด ซึ่งตามประมวลรัษฎากรจำเลยมีภาระต้องเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจากการขายทอดตลาดดังกล่าวก็ตาม แต่คู่กรณีอาจตกลงกันเป็นอย่างอื่นได้ เมื่อคำสั่งกรมบังคับคดีที่ 810/2556 เรื่องการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สิน ข้อ 2 ระบุว่า "ในการขายทอดตลาดทรัพย์ของเจ้าพนักงานบังคับคดี ผู้ซื้อทรัพย์ได้จากการขายทอดตลาดจะต้องเป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมในการโอน ค่าภาษีต่าง ๆ จากการขายอสังหาริมทรัพย์และค่าอากรตามประมวลรัษฎากรเองทั้งหมด โดยผู้ซื้อทรัพย์ไม่สามารถนำใบเสร็จรับเงินค่าภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายหรือค่าอากรแสตมป์มาขอรับเงินคืนจากเจ้าพนักงานบังคับคดีได้" และประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีเรื่องขายทอดตลาดที่ดินระบุว่า "ผู้ซื้อได้จะต้องเป็นผู้เสียค่าธรรมเนียมในการโอน ค่าภาษีต่าง ๆ จากการขายอสังหาริมทรัพย์และค่าอากรตามประมวลรัษฎากร" ซึ่งประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าวได้ระบุภาระหน้าที่ของผู้ซื้อที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียม ค่าภาษีและค่าอากรตามประมวลรัษฎากรเองทั้งหมดไว้โดยละเอียดแล้ว หากผู้ร้องมีความสงสัยหรือต้องการทราบรายละเอียดสิ่งใดเพิ่มเติมก็ย่อมสอบถามเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ก่อนทำการประมูล เมื่อผู้ร้องได้ทราบประกาศขายทอดตลาดที่ดินของเจ้าพนักงานบังคับคดีมาก่อนแล้ว และตัดสินใจเข้าร่วมประมูล จึงเป็นกรณีที่ผู้ร้องได้ยอมรับและตกลงกับเจ้าพนักงานบังคับคดีที่จะปฏิบัติตามประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีดังกล่าว นอกจากนี้เมื่อผู้ร้องประมูลซื้อที่ดินได้ผู้ร้องยังทำสัญญาซื้อขายกับเจ้าพนักงานบังคับคดี โดยข้อ 5 ของหนังสือสัญญาซื้อขายดังกล่าวระบุว่า "ข้าพเจ้าผู้ซื้อเป็นผู้รับผิดชอบในค่าธรรมเนียมการโอน ค่าภาษีต่าง ๆ จากการขายอสังหาริมทรัพย์และค่าอากรตามประมวลรัษฎากร" ประกอบกับตามประมวลรัษฎากรไม่ได้ห้ามคู่กรณีที่ตกลงกันว่าผู้ใดจะเป็นผู้รับภาระชำระภาษีเงินได้แทนอีกฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งไม่ได้ห้ามบุคคลอื่นชำระภาษีเงินได้จากการขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์แทนผู้ขายหรือผู้มีเงินได้จากการขายทอดตลาด คำสั่งกรมบังคับคดีที่ 810/2556 เรื่องการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สิน ประกาศเจ้าพนักงานบังคับคดีเรื่องขายทอดตลาดที่ดิน และข้อตกลงระหว่างผู้ร้องกับเจ้าพนักงานบังคับคดีที่กำหนดให้ผู้ร้องในฐานะผู้ซื้อทรัพย์ได้จากการขายทอดตลาด เป็นผู้เสียภาษีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์จึงไม่ขัดต่อประมวลรัษฎากร มาตรา 40 (8) และไม่ขัดต่อกฎหมายอันเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ผู้ร้องจึงต้องเสียภาษีเงินได้จากการขายอสังหาริมทรัพย์ไม่มีสิทธิขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดีจัดทำบัญชีรับจ่ายและคืนเงินภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ผู้ร้องชำระแทนจำเลยไป 49,568,500 บาท ให้แก่ผู้ร้อง ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 1 พิพากษายืนตามคำสั่งศาลชั้นต้นให้ยกคำร้องของผู้ร้องมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของผู้ร้องฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

อำพันธ์ สมบัติสภาพรกุล · สืบพงษ์ ศรีพงษ์กุล · สุวิทย์ พรพานิช

